

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Δρόμοι του Δεκεμβρίου:

από τον Λίβανο στην Αθήνα, 1944

4-6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2014

Αμφιθέατρο II του Κτιρίου ΚΕΔΕΑ, ΑΠΘ
3ης Σεπτεμβρίου – Πανεπιστημιούπολη, Θεσσαλονίκη

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

εκδόσεις
επίκεντρο

Δρόμοι του Δεκεμβρίου:

από τον Λίβανο στην Αθήνα, 1944

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πέμπτη 4 Δεκεμβρίου

18:30 – 18:45 Προσφωνήσεις - χαιρετισμοί - έναρξη

18:45 – 19:30 Κεντρική Ομιλία:

Ηλίας Νικολακόπουλος (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών):

Η πιο κρίσιμη στιγμή της δεκαετίας του 1940: κοινωνικές, στρατιωτικές, πολιτικές και διεθνείς διαστάσεις των Δεκεμβριανών

19:30 – 20:00 Συζήτηση

20:00 – 21:00 Δεξίωση

Παρασκευή 5 Δεκεμβρίου

9:30 - 11:00

1^η Συνεδρία: Δεκεμβριανά (I): δρόμοι του αστικού πολιτικού κόσμου

Συντονιστής: Ιωάννης Μουρέλος

Σωτήρης Ριζάς (Κέντρο Έρευνας Ιστορίας Νεότερου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών): *Το Κόμμα των Φιλελευθέρων και τα Δεκεμβριανά: Από το μεσοπολεμικό δημοκρατικό φιλελευθερισμό στο μεταπολεμικό δημοκρατικό Κέντρο.*

Ιωάννης Κ. Φίλανδρος (Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Φλωρεντίας): *Το Λαϊκό Κόμμα στους δρόμους του Δεκεμβρίου, 1944-1945.*

Διονύσης Χουρχούλης (διδάκτορας Ιστορίας, Queen Mary College, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου): *Στάση και επιδιώξεις των «παλαιοδημοκρατικών»*

ηγετών κατά τις παραμονές και την επαύριον της απελευθέρωσης (Σεπτέμβριος 1944 – Ιανουάριος 1945).

Συζήτηση

11:00 - 11:30 Διάλειμμα - καφές

11:30 - 13:00

2η Συνεδρία: Δεκεμβριανά (II): δρόμοι της Αριστεράς

Συντονιστής: Θανάσης Δ. Σφήκας

Ιωάννα Παπαθανασίου (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αρχαία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας): *Το Κόμμα και το Μέτωπο: στρατηγικές διαχείρισης της κρίσης τις μέρες του Δεκέμβρη.*

Γαβρίλης Λαμπάτος (Πανεπιστήμιο Αιγαίου): *Από τις εκτελέσεις δοσιλόγων στην ομηρεία. Διαστάσεις της Αριστερής βίας τον Δεκέμβριο του 1944.*

Βασιλική Κομπιλάκου (Πάντειο Πανεπιστήμιο): *Ο αφοπλισμός του 2ου Συντάγματος του ΕΛΑΣ, ως μια μελέτη μνήμης.*

Συζήτηση

13:00 - 13:15 Διάλειμμα

13:15 - 14:15

3η Συνεδρία: Στρατός και Διπλωματία

Συντονιστής: Ηλίας Νικολακόπουλος

Τάσος Σακελλαρόπουλος (Ιστορικό Αρχείο Μουσείου Μπενάκη): *Λίβανος, Απελευθέρωση, Δεκέμβριος 1944. Η οδός προς την εμφύλια σύγκρουση στην Αθήνα μέσα από τα βήματα του Ελληνικού Στρατού.*

Δρόμοι του Δεκεμβρίου:

από τον Λίβανο στην Αθήνα, 1944

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

**Ευάνθης Χατζηβασιλείου (Εθνικό και
Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών):**

*Τα Δεκεμβριανά ως αναίρεση της
πραγματικότητας: οι λησμονημένες ατζέντες
του 1944.*

Συζήτηση

Μεσημεριανό διάλειμμα

17:00 – 19:00

4η Συνεδρία: Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Περιφέρεια

Συντονίστρια: Ελευθερία Μαντά

**Έλλη Βοκοτοπούλου (αρχιτέκτονας, MA
Architectural Association-School of
Architecture, Λονδίνο):** *Η Αθήνα στο
μεταίχμιο των Δεκεμβριανών.*

**Στράτος Δορδανάς (Πανεπιστήμιο
Μακεδονίας):** *Τα Δεκεμβριανά της
Θεσσαλονίκης: Όμηροι, μαζικοί τάφοι και το
ζήτημα της κυριαρχίας στην πόλη.*

**Νίκος Ε. Καραγιαννακίδης (Γενικά
Αρχεία του Κράτους, Καβάλα) -
Νίκος Θ. Γεωργιάδης (διδάκτορας Ιστορίας,
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο
Αθηνών):** *Καβάλα, Δεκέμβρης 1944.
«Γαλήνη», εμφύλια σύγκρουση και αγώνας
για επιβίωση μέσα από μνήμες, μαρτυρίες
και «σιωπές».*

**Ιωάννης Τσαρούχας (Γενικά Αρχεία
του Κράτους, Σέρρες):** *Ομαδικές
δολοφονίες στην περιοχή των Σερρών
κατά το 1944. Προανάκρουσμα των
Δεκεμβριανών.*

Συζήτηση

Διάλειμμα 19:00-19:15

19:15 – 20:45

5η Συνεδρία: Ο Δεκέμβρης και η Ευρώπη

Συντονιστής: Ευάνθης Χατζηβασιλείου

Ειρήνη Λαγάνη (Πάντειο Πανεπιστήμιο):
*Τα Δεκεμβριανά μέσα από την οπτική
της μεταπολεμικής πολιτικής του Ντε Γκωλ.*

**Λουκιανός Χασιώτης (Αριστοτέλειο
Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης):** *Ο Δεκέμβρης
των Βρετανών.*

Γιώργος Καζαμίας (Πανεπιστήμιο Κύπρου):
*Τα Δεκεμβριανά μέσα από το Ξενοδοχείο
Ακροπόλ: η καθημερινή ζωή μιας ομάδας
αγγλοαμερικανών πολιτών μέσα από
τις ημερολογιακές σημειώσεις της Mabel
Geldard-Brown, 3.12.1944- 16.1.1945*

Συζήτηση

Σάββατο 6 Δεκεμβρίου

9:30 – 11:30

6η Συνεδρία: Ο Δεκέμβρης στο πλαίσιο της βαλκανικής και μεσογειακής περιφέρειας

Συντονιστής: Βασίλης Κ. Γούναρης

Γιώργος Γεωργής (Πανεπιστήμιο Κύπρου):
*Τα Δεκεμβριανά και ο ελληνισμός
της περιφέρειας. Η περίπτωση της Κύπρου.*

Milan Ristović (Πανεπιστήμιο Βελιγραδίου):
*New Yugoslavia's Balkan Policy at the end
of WWII: Between Plans for Federation with
Bulgaria and 'Ta Dekemvriana'
(November 1944-January 1945).*

Δρόμοι του Δεκεμβρίου:

από τον Λίβανο στην Αθήνα, 1944

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Σπύρος Σφέτας (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης): Συγκριτική θεώρηση της ελληνικής και γιουγκοσλαβικής αντίστασης: Τα Δεκεμβριανά και η στάση της Βουλγαρίας και Γιουγκοσλαβίας.

Ιάκωβος Μιχαηλίδης (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης): Οι «Όμηροι» των Δεκεμβριανών στη Γιουγκοσλαβία.

Συζήτηση

11:30 – 12:00 Διάλλειμα - καφές

12:00 – 13:30

7η Συνεδρία: Ο Δεκέμβρης στον κινηματογράφο και τη λογοτεχνία

Συντονιστής: Γιώργος Αγγελόπουλος

Γιώργος Ανδρίτσος (Πάντειο Πανεπιστήμιο): Ο Δεκέμβριος του 1944 στις ελληνικές ταινίες μυθοπλασίας μεγάλου μήκους από το 1945 μέχρι 1974.

Ευαγγέλος Π. Καραγιάννης (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών): Η «μυθο-ποίηση» της Ιστορίας: η μυθιστορηματική προσέγγιση της Ελένης Παπαδάκη.

Μαρία Μποντίλα (φιλόλογος, διδάκτορας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης): Κι απέ Δεκέμβρη στην Αθήνα και Φωτιά: ο Δεκέμβριος του 1944 στη λογοτεχνία.

Συζήτηση

Μεσημεριανό διάλειμμα

17:00 – 18:45

8η Συνεδρία: Ιστοριογραφία και χρήσεις των Δεκεμβριανών

Συντονιστής: Ιάκωβος Μιχαηλίδης

Θανάσης Δ. Σφήκας (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης): Από την αφετηρία και το τέλος («Γιατί») στη διαδρομή («Πώς»): Τα Δεκεμβριανά ως πεδίο δυνατοτήτων.

Γιάννης Σακκάς (Πανεπιστήμιο Αιγαίου): Η ιστοριογραφία για τα Δεκεμβριανά. Παλαιά αφηγήματα, σύγχρονες ερμηνείες, νέες κατευθύνσεις.

Δέσποινα Παπαδημητρίου (Πάντειο Πανεπιστήμιο): Ο Δεκέμβρης του 1944 στη δεξιά μνήμη της δεκαετίας του 1980.

Γιάννης Στεφανίδης (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης): «Για να μαθαίνουν οι νεότεροι»: Η εικόνα για τα Δεκεμβριανά μεταξύ φοιτητών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

18:45 – 19:00 Διάλλειμα

19:00 – 20:30

Στρογγυλό τραπέζι - λήξη συνεδρίου
Συντονιστής: Θάνος Βερέμης

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ:

